

Impactul infecției cu Clostridium difficile asupra pacienților cu boală cronică de rinichi spitalizați pentru Covid-19

Magda-Cristina Petrescu, Andreea-Catalina Grosu, Maria-Valentina Pagău, Camelia Pană, Liliana-Ana Tuță

Universitatea Ovidius Constanța-Facultatea de Medicină

Introducere

Infecția cu Clostridium difficile reprezintă principala cauză de diaree asociată actului medical. Apariția pandemiei COVID-19 asociază creșterea incidenței infecțiilor cu Clostridium difficile, prin folosirea antibioticelor cu spectru larg la pacienții cu SARS COV-2 și suprainfecție bacteriană.

Pacienții cu boală cronică de rinichi (BCR) reprezintă o categorie vulnerabilă la infecția cu Clostridium difficile, atât prin expunerea frecventă la antibiotice, a comorbidităților asociate, cât și prin prezența disbiozei intestinale. Consecința infecției cu Clostridium difficile este sindromul diareic uneori sever, grefat de multiple complicații, unele cu risc letal.

Obiective

Identificarea impactului infecției cu Clostridium difficile asupra morbidității și mortalității pacienților cu boală cronică de rinichi.

Material si metodă

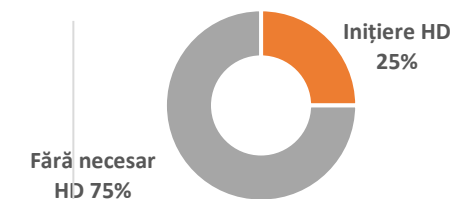
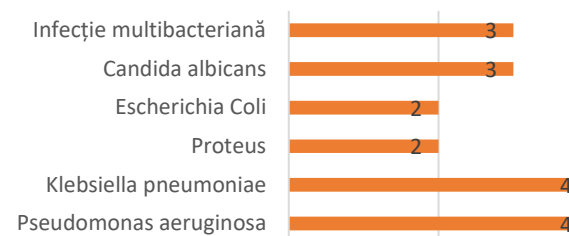
Studiul retrospectiv a inclus 24 pacienți cu BCR cunoscută anterior (eRFG CKD-EPI < 60 ml/min/1.73 m²) și enterocolită acută cu Clostridium difficile, internați în Clinica de Nefrologie a Spitalului Clinic Județean de Urgență Constanța, în perioada 01.05.2020-01.06.2021.

Am urmărit datele demografice, comorbiditățile asociate, prezența infecției SARS-CoV2 precum și schemele terapeutice urmate. Pacienții au fost monitorizați în dinamică atât din punct de vedere clinic, cât și paraclinic.

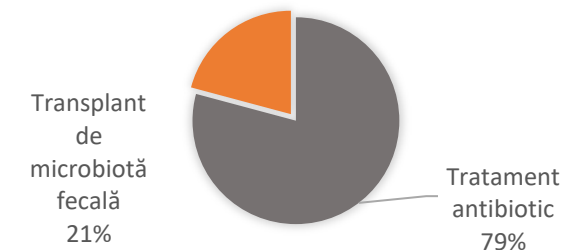
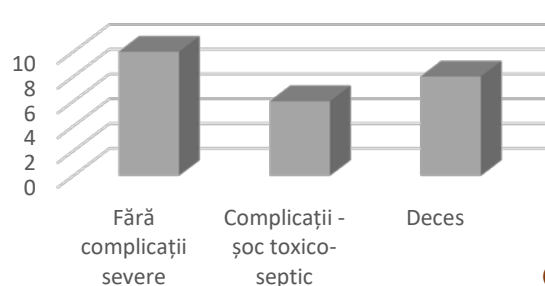
Rezultate

Media de vârstă a lotului studiat a fost de 69,9 ani, distribuția pe sexe fiind aproximativ egală. 13 pacienți au asociat SARS-COV2, iar 11- status post COVID, iar 18 pacienți primiseră recent antibioterapie.

Toți pacienții studiați au asociat acutizarea bolii renale, 6 dintre aceștia necesitând inițierea hemodializei în regim de urgență.

6 pacienți au prezentat complicații severe, de tip șoc toxico-septic, iar 8 pacienți din lotul studiat au decedat. Toți pacienții au prezentat tulburări hidro-electrolitice și acido-bazice severe, care au necesitat monitorizare strictă nefrologică. Durata medie a spitalizării a fost de 14 zile, cu un maxim de 31 zile. Cinci pacienți au necesitat transplant de microbiotă fecală, 4 dintre aceștia având evoluție favorabilă.

Concluzii

Asocierea COVID-19-Clostridium difficile la pacienții cu boală cronică de rinichi și infecție SARS-CoV2 determină creșterea morbidității și mortalității la acești pacienți, având și un impact economic important, prin creșterea duratei de spitalizare și a resurselor utilizate.

Bibliografie

1. S. Dudzicz, A. Wiecek ,M. Adamczak, Clostridium Difficile Infection in the Nephrology Ward, Kidney Blood Press Res 2017;42:844-852
2. Smits, W.K.; Lyras, D.; Lacy, D.B.; Wilcox, M.H.; Kuijper, E.J. Clostridium difficile infection. Nat. Rev. Dis. Prim. 2016, 2, 1–20.